

ВОЛОДИМИР ГОЛОВКО

«Я не ангел...»

**Збірка творів члена літературної студії ім.Ф.Швіндіна
Липоводолинського району
Сумської області**

	ЗМІСТ	сторінка
1.	Багатство	3
2.	Я не ангел	3
3.	Гармонія	4
4.	Логічний круг	4
5.	Прірва	5
6.	Пори року	5
7.	Сон	6
8.	У полоні потворних ілюзій	6
9.	Вічна мати	7
10.	Ніч 1933	7
11.	Сидить чиновнику високім кабінеті	8
12.	Радий начальник відділу освіти	8
13.	Мова	9
14.	Новорічне	10
15.	З'єднались Полісся і степ	10
16.	Еліта	12
17.	Буря	13
18.	«Спасибі за чисті узбіччя»	14
19.	Дощ	15
20.	Місточки	15
21.	Загублені перлини	16
22.	Сніжить	16
23.	Підкова місяця от-от впаде із неба	16
24.	Я намалюю ранок	17
25.	Літо	17
26.	Ноктюрн	18
27.	Кохання – хвороба	18
28.	Вічний стовп	19
29.	Дитинство	20
30.	Осінь	20
31.	Сон у купальську ніч	21
32.	Ви – сіль землі	22
33.	Жінка	23
34.	Гордієнко	24
35.	Лежать останки у степах херсонських	25
36.	Кругообіг людини	26
37.	Легенда про коня	27
38.	Годинник	28
39.	Люстра	30
40.	Рецепт	31
41.	Байка про дружбу	32
42.	Будяк	33
43.	Дошовик	34

БАГАТСТВО

Якщо хочеш пізнати до кінця свого вірного друга,
То не треба біди, а візьми лиш палатку й рюкзак.
Проведи по лісах, по полях, по болотах, яругах
І дізнаєшся хто він: мужик чи останній слабак.

Якщо доля тебе у житті повсякчасно крутила,
І життя вже здається гіркіш за гірченний полин,
Не спіши в'язати петлю й намилувати ливну:
Візьми в руки рюкзак - то є ліки для справжніх мужчин.

Якщо друзів не маєш (що вдієш, так склалася доля),
Але сам ти боєць і ти видержиш холод і біль,
Не спіши в монастир, а прийди ти до нашого поля,
Ми розділим з тобою і воду, і хліб свій, і сіль.

А коли на словах ти герой і хлопчина що треба,
А на ділі втрачаєш свідомість, бо лопнув мозоль,
Відійди краще геть, нам такої гидоти не треба:
Ти нам очі і душі ніколи й ніде не мозоль.

Нам багаття вогонь загартовує волю і душу,
А джерельна вода очищає серця від сміття.
Із вітрами і сонцем, і з зоряним небом ми дружим,
І так хочеться щоб ми все це пронесли крізь життя.

Нас не мало таких на прекрасній і юній Україні,
Для яких вірний друг є найбільше багатство за все.
Ми, можливо, для когось занадто прості і наївні,
Але решта, повірте, суєтне усе і пуста.

Я - НЕ АНГЕЛ

Вже осінній туман щедро інеєм вкрив мої скроні.
Але старість ніколи не постукає в душу мою:
Своє серце гаряче я тримаю в відкритих долонях.
Його жар молодий щедро друзям своїм віддаю.
Я далеко не ангел, Я знаю усі свої вади,
І караюсь і каюсь в гріхах і помилках своїх.
Мене й досі романтика юності зоряна вабить,
А в душі день у день б'є рясним джерелом оптимізм.
Діток дав мені Бог, і я знаю, що будуть онуки,
І упевнений твердо, що миті тієї діждусь.
Я візьму ті тендітні створіння на втомлені руки
І почую від них: — Ти найкращий у світі дідусі!»
Скільки рясту топтатимені - відає тільки Всевишній,
Хоч проси, не проси - не змінити нам коло життя.
Тож радію щодня сонцю, дощику, кленові й вишні
І не хочу увагу звертати на буденне сміття.
Я - далеко не ангел...

ГАРМОНІЯ

Життя - це лише мить в космічному крузі,
 Але суттєвий шлях, щоб поле перейти:
 Знайти в собі себе, постійно бути в русі,
 Духовні цінності у серці зберегти.
 Не втратити зерна вселюдського начала
 І Заповіді Божі в путі не розгубить.
 Щоб музика висока завжди в душі звучала,
 Добро хотілося творити кожен мить.
 Саджати дерево, будинок збудувати,
 Дитину виростити - це іще не все:
 За деревом потрібно гарно доглядати,
 Щоб не засохло, а нехай росте.
 Щоб дім був завжди затишним і чистим,
 І радість в нім жила поруч з добром.
 Дитя наповнити глибоким змістом.
 Високим помислом, розпростаним крилом.
 Лише тоді зіллється воєдино
 Усе в гармонії Великого Творця –
 Космічна вічність і мить життя людини,
 І стануть вічністю миттєвості життя.

ЛОГІЧНИЙ КРУГ

Все у природі правильно і чітко:
 Осінь міняє літо чарівне,
 Потім зима, весна і знову літо,
 І рік за роком час пливе, пливе...
     Навколо Сонця рухають планети,
     І Сонце також має свою вісь.
     В русі Галактики, безмежний Всесвіт...
     Це буде завтра, це було колись...
 Народжуються і згасають зорі,
 Продовжуючи безперервний рух.
 У вічному безмежному просторі
 Не припиняється логічний круг.
     Ми — часточка великої природи.
     Кожен із нас - планета і зоря.
     З народження і по останній подих
     Ми всі проходимо круги своя...

ПРІРВА

Марнуєм час у сварках безкінечних,
 Себе лиш чуєм в гордості сліпій,
 Звеличуємось в помислах безчесних
 І топчемо кришталь надій і мрій.
     Забуто вічні Заповіді Божі,
     На черепки потрощено мораль.
     Порожні душі і серця порожні,
     І пекло перетворено на рай.
 На щит піднято ницість і безпутство,
 Жага наживи випіка нутро.
 Безчестя перетворено на мудрість,
 Жорстокістю замінено добро.
     Повільно повземо в духовну прірву...

ПОРИ РОКУ

Ми весні радієм.
 Заповітні мрії
 В нашім серці зріють молодім.
 Все живе в надії
 І морози злії
 Ще здаються десь у далині.
     Трудівливе літо.
     Росами сповите,
     Колоскове жито, медоносний рай...
     Яблука налиті.
     Дині соковиті,
     Руки працьовиті, щедрий урожай.
 Розпустила осінь
 Золотисті коси,
 Золоте волосся землю укрива.
 Журавлі голосяць,
 Літечко відносять...
 Стукає у двері зимонька - зима...
     Зима сивочола
     Інеєм довкола
     Посріблила поле, одягла в сніги.
     Лиш тріщить спроквола
     Деревина гола,
     Та моргають з неба і зовуть зірки

СОН

Мені наснився сон, неначе я літаю.
 Хоча вже вік не той, щоб ще мені рости,
 Але ж гаки лечу! Лечу й спостерігаю
 Надій і сподівань зруйновані мости.
     Залиті у бетон святої правди ноги,
     І совісті Людської відтята голова,
     Заснула Доброта в канаві край дороги,
     А над кістками Честі вже виросла трава.
 Он Старість під вікном покірно жебракує,
 І туга поселилась надовго у очах.
 Невігластво собі широкий шлях торує,
 І Безнадії крик на Юності вустах.
     Там Мати викида на смітника Дитину,
     А Син за п'ятака вбива своїх Батьків.
     Он, бачу. Чоловік в гарем здає Дружину,
     І лине над землею Журби тяжкої спів.
 Від того скинувсь я: - що за мара приверзлась?
     Та це всього лиш сон!.. А може і не сон?..

У ПОЛОНІ ПОТВОРНИХ ІЛЮЗІЙ

Ми кудись летимо у полоні потворних ілюзій,
 І кумирам брудним зводим храми і ставим свічки.
 Для нас бог - гаманець, у якому по вінця валюти,
 І невимовний кайф, як від грошей судомить пучки.
 Золоте божество, у якого молитва - нажива,
 Хто купається в грошах - то усі його жриці й жерці.
 На жертковий алтар сумно Совість несміло ступила,
 А за нею в сльозах стоїть Правда в терновім вінці.
 Правим ідолу бал, із потвори малюєм кумира,
 Перекреслюєм все, що було на Скрижалях Святих.
 Воскрешаєм на світ, що в Содомі й Гоморрі згоріло
 І не відаєм ми, що йдемо на непростений гріх.
 Не у тім благодать, що тримаєш божка золотого,
 І багатство не в тім, що у тебе по вінця добра:
 Ти прийшов у цей світ душу маючи, й більше нічого,
 І покинеш його без Нічого, як прийде пора.
 То ж якщо за життя ти молився не справжнім кумирам,
 І утоптував в бруд усе Вічне, Велике, Святе,
 Ти не купиш душі за мільйони спокою і миру,
 Бо Найвищий Суддя до уваги бере геть не те...

ВІЧНА МАТИ

Попри всі негаразди долі,
 Через сльози і біль втрати
 Вічна мати стоїть у полі,
 Виглядає свого солдата.
 Перед нею схилю уклінно
 Низько голову простоволосу,
 Стану трепетно на коліна,
 А на очі навернуть роси.
 Знаю, це не розтопить льоду
 Материнської мегаболі:
 Замість радості від народин –
 Очі виплакані від горя.
 Замовкає усе від чекання
 Материнського мовчазного...
 Йду до неї на покаяння,
 Що живу я із ласки Бога.

НІЧ 1933

Нема лица - одні лиш очі,
 В яких застиг болючий крик.
 Вуста знімили ще із ночі.
 Один лиш блиск із під повік.
 Ще серце тріпотить у грудях
 І подих ледве шелестить...
 А за вікном б'є сніг колючий
 І вічністю здається мить.
 Не сила ворухнути тілом,
 Нема думок-лиш пустота.
 Все, що боліло-відболіло...
 В душі і в хаті - темнота.
 Аж раптом промінь засвітився
 Із покуття, де образи,
 Зростав, світлішав, заіскрився
 І темну хату освітив.
 Теплом зігрів залякле тіло.
 Розгладив зморшки на чолі...
 І скатертина забіліла
 На почорнілому столі.
 І на святковім рушникові
 З'явився хліб, як сонця шмат!
 Заповнив хату цей чудовий,
 Давно забутий аромат
 Свіжоіспеченого хліба...

****

Б'є сніг у перемерзлу шибку.
 Згасає іскра у очах.
 І смерть спотворює усмішку
 На заохолоджених вустах.

****

Сидить чиновник у високім кабінеті.
 Вказівки розсилає на місця.
 Так закрутився бідний в круговерті
 Свого відповідального життя,
 Що вже і сам не зовсім розуміє
 Навіщо відсилає він листи
 Туди, в глибинку, де учитель мліє
 Від думки: «Щоб їм ще відповісти?»
 Інформувати про каток льодовий,
 Про Конотопську битву й горобців,
 Перелічити омелу довкола,
 Та скільки на околиці зайців.
 Шпаківня не триматиметься міцно,
 Якщо до неї не додати папірця,
 І журавлиний клич не буде вічним,
 І стриж без дозволу не понесе яйця.
 Велика справа - папірець маленький,
 Такий важливий дуже документ:
 Коли він є - у тебе все гладенько,
 Немає - хоч ти й Бог - не аргумент.
 Цікаво, чи й у офісі небеснім
 Чиновники наряд дають святим?
 Та ні, там все^розумно й чесно,
 Бо звідти не вернувся ні один.

*****

Радий начальник відділу освіти,
 Директори, прості учителі,
 Що нам, нарешті, стало легше жити,
 Бо ми тепер потрібні майже всім.
 Цікавляться у штабі Президента,
 Цікавиться міліція, мінюст,
 Міноздоров, інспекція пожежна,
 З Червоного Хреста листи нам шлють.
 У полі зору нас еколог має
 І товариство птахів і жучків,
 Прокуратура теж зв'язок тримає,

Санстанція ж іде як в рідний дім,
 І всі уклінно просять - вимагають
 Не одного подати їм папірця...
 Цікаво, нас за кого вони мають,
 Що смикають отак-от без кінця?
 Здається, що ми філіал сільради –
 Все ж подаєм, крім довідки про смерть,
 Але коли так справи підуть далі.
 То ми і цей осилим елемент.
 І переписуємо тюк макулатури...
 Навіщо? Ми не відаєм самі!
 Де зберігається вся ця «література»?
 Кому потрібні звітності томи?
 У вік комп'ютерів і нових технологій,
 Коли супутники фотографують Марс
 Все повертаєм з голови на ноги
 І труд учителя спотворюєм на фарс.

МОВА

Віками формувалась наша мова –
 Свіжа і чиста, як вранішня роса,
 Народу нашого творіння і основа,
 Його душі широкої краса.
 Пройшла вона буремними стежками,
 Не зникла, не пішла у забуття.
 Глумилися кати, забороняли,
 Та не змогли позбавити життя.
 Ще яскравіше заіскрилися грані,
 Замерехтіли перлами слова.
 Її поети шанували знані,
 Схилялася Європи голова.
 І ось тепер, у вільній Україні,
 Ведуть на неї наступ з двох сторін:
 Одні глумляться на догід Росії-
 Сусідній мові хочуть дати розгін,
 А інші(це свої вже, доморослі)
 Засмічують зворотом хутірським.
 І граються дядьки й тітки дорослі
 Здобутком нашим чистим і святим.
 По снігу бігають не сани, а «гринджоли»,
 Літає в небі англосакс «гелікоптер»
 І звідти ж «мапа» прибудилася до школи,
 Аеропорт «летовище» тепер.
 Святкуємо «уродини» Шевченка,

Сюжет переглядаємо в «ні»,
 В сім'ю крокуємо єдину «Європейську»...
 Такі новації потрібні нам, чи ні?
     Нащо псувати мову солов'їну
     Нікому не потрібним говірцем?
     Невже ви думаєте, що народ України
     Вам щиро буде дякувати за це?

НОВОРІЧНЕ

Мороз... і сніг... і-Новий рік!
 І знову ожива надія,
 Що криза відійде у бік,
 Здійсниться заповітна мрія.
     Не буде смикать бюрократ
     За папірці ні гріш на варті,
     За грати сяде супостат,
     А правда стане знов на варті.
 Політик буде для народу
 Не п'явкою-рятівником,
 І стане в повний зріст Свобода,
 А не обрізана клинком.
     Припиниться зухвале чванство
     Отих «ніхто», хто став «усим»,
     І згине хамувате панство
     З пацючим виплодком своїм
 Трудівникові буде шана,
 А паразитові - ганьба.
 Україна оживе кохана,
 З її лица зійде журба.
     Батьки за діточок зрадіють,
     За їх щасливе майбуття,
     А юні хай про світлий мріють,
     А не про темний бік життя.
 Так хочеться, щоб все збулося,
 Щоб дочекатись гарних змін!
 І щоб усе це почалося
 Під Новорічний передзвін!

З'ЄДНАЛИСЬ ПОЛІССЯ І СТЕП

Легенди прадавнього лісу,
 Чарівність незайманих пуцц,
 Чаклунське туманне Полісся,
 Де в казці і дерево й куцц.

Простори широкого степу,
 Де пісня в повітрі дзвенить,
 Де кобза бринить аж до неба
 І дума козацька звучить...

У нашім краю поєднались
 В єдине Полісся і Степ –
 Мрійлива, задумлива тайна
 Й шалений козацький вертеп.
 Живуть у характері нашім
 Два зовсім не схожих єства.
 Тому ми роздумуєм часто,
 Шукаєм потрібні слова.

Та часто таке устругнемо,
 Піддавшись пориву душі,
 Що руки лише розведемо,
 Подумавши: - Дома не всі...
 Тому як ніхто розумієм
 Діяння високих суддів,
 Коли вони двічі зуміли
 Змінити тих самих волів.

Спочатку, подумавши гарно,
 Поставивши Правду на кон,
 Сказали, що буде вульгарно
 Міняти найвищий Закон.
 Два роки по тому ті ж судді
 Зробили усе навпаки...
 Чухмарять потилицю люди:
 - Це ж хтось непідкупних купив?

Стає зрозуміла коротка
 Народная мудрість така:
 - Закон - це всього лиш голобля,
 І варта вона п'ятака.
 І прикро стає за Україну,
 Що змушена кривду терпить,
 За різні "законників" дії
 Пред світом усим червонить.

Та, мабуть, нічого не вдієш,
 Бо просто усе, як лікнеп:
 З'єднались болото Поліське
 І спалений дощенту Степ.

ЕЛІТА

Еліта нації зібралася в столиці:
 Актори, режисери, співаки
 У комедійний клуб повеселитись,
 Почути жарти, витівки, байки.
     Ведучий оголошує з «приколом»,
     Хто зараз сцену буде «штурмувати».
     Йому у залі аплодують хором,
     Щоб певний настрій позитивний дасть.
 Аж ось із зали вистрибом виходить
 Якесь миршавеньке «елітиня»
 І починає прямо в мікрофона
 Усіх, хто в залі, брудом поливать.
     А всі регочуть, всім страшенно чудно,
     Мабуть, приємно чути ті слова,
     Аж ось те миршаве показує всім гузно –
     Зі сміху валиться звеселена братва.
 За першим інші сцену осідлають,
 Пробекають пусте щось, як цапки,
 Дивися, ще когось об матюкають,
 Обплювані ж їм плещуть залюбки.
     Дивуєшся: невже ото еліта?
     Це - витончений наш інтелігент?!
     У закордонні шмотки переодіта,
     А в голові не мозок, а цемент.
 Вульгарщина для них стає приємна,
 Приємний фекалій ний см рад.
 Подобається, що зі сцени цвенька
 Чи то биндюжник, чи дегенерат.
     Я виростав на хуторі далекім
     Серед простих людей - трудівників,
     В чиему одязі постійно чути ферму,
     Де на роботу йшли ще до півнів.
 Там молоко возив дід Гринь, каліка,
 З собою брав дві пляшечки вина,
 Сидить на возі і за віжки смика,
 Поки доїде - вип'є все до дна.
     І отоді поллється з нього пісня
     І вуха в'янутимуть з приказок отих...
     Але співав оте під чаркою він, звісно,
     Тверезим слів тих вимовить не міг.
 І ми, малі, лиш добре слово чули
 Від старших, від батьків і дідусів.
 Вони при нас «по матушки» не гнули,

Хоча слова ті знали, певно, всі.
 Тож впевнений я, що ото еліта,
 Отам на хуторі, віддаленім селі,
 У місті, де є люди працьовиті,
 Високі духом, серцем не малі.
 Саме вони є нації основа,
 А не фарбовані невігласи - ляльки...
 Я кращого їм не знаходжу слова,
 Хоч зовсім інше рветься у думки.

БУРЯ

Вкрили небо чорні хмари,
 Спотворивши день на ніч,
 Чути громові удари,
 Видно оскал блискавиць.
 Вітру шал скаженосилий
 Гне дерева до землі,
 Відриває зелен-листя.
 Розкидає по траві.
 Он де тріснула тополя
 І схилила крону в став.
 У верби подібна доля –
 Навпіл вітер розламав.
 З яблунь яблука сипнули,
 Впали рясно, наче дріб.
 В полі вихором крутнуло,
 Придавило в стерні хліб.
 І радіє зла стихія,
 Ще завзятіше гуля:
 Все змести з шляху зуміє
 У садах і на полях!..
 Та над яром молоденький
 Височить стрункий дубок.
 Учепивсь у землю-неньку
 Юний ще її синок,
 Від поривів вітру гнеться,
 Та випростується знов,
 І, здається, він сміється:
 - Ну що, вітре, поборов?
 До землі буря пригнула:
 Ну, нарешті, все, зламавсь...
 Та він знов піднявся пружно...
 Ні! Він вистояв, не здавсь!
 Так і ми: як нас не гнути

Знову зводимось і знов...
 Хтось ламається від скрути,
 В кого в жилах рідка кров,
     Але більшість тільки гнеться,
     Та знаходить в собі сил
     У черговий раз підвестись
     Під поривом вітру злим...

«СПАСИБІ ЗА ЧИСТІ УЗБІЧЧЯ»

Я їду з райцентру додому,
 У рідне для серця село.
 Людей подорожніх в автобус
 Набилося скільки змогло.
     Надворі стоїть літня спека,
     Ніде не шелесне вітрець.
     На обрій поглянеш - далеко
     Макар десь ганяє овець.
 В автобусі вікна відкриті
 І протяг приємно свіжить.
 В повітрі стоїть запах липи
 І шлях під колеса біжить.
     Матуся морозиво сину
     Дає на ходу скоштувати,
     Щоб любій і милій дитині
     Спрагу льодком вгамувати.
 Пломбір потихесеньку танув
 У хлопчика на язиці
 І ось він простягує мамі
 Обгортку пахучу в руці.
     Матуся папір той зім'яла
     Й поклала в прозорий пакет,
     Долоньки синку витирала,
     Як учить того етикет.
 Серветки брудні до обгортки
 Поклала в пакетик вона,
 А потім відсунула шторки
 І - все полетіло з вікна.
     Шелеснуло сміття у трави.
     Де щит височить, наче свічка.
     Слова на щиті аж палали:
     «Спасибі за чисті узбіччя».

ДОЩ

Від спеки перегрілася земля,
 Пасе отару дід Макар у полі,
 Скажене сонце зеленъ спопеля,
 Нема рятунку, все вмира поволі.
 Та ось вітрець із Гадяча завивсь,
 Побігли хмари, дощиком запахло...
 Нарешті й сам на землю він проливсь,
 Не дуже щедро, а, скоріше, мало...
 Та все одно: травичка ожила,
 Темніє на полях поблякле жито,
 Дерев шлють вітання небесам,
 Розчесані і дощиком умиті.
 Отак і ми: буває печемось
 І від незгод житейських уклякаєм,
 Аж поки настроєм чи добрим словом хтось
 Розважить нас. Ми плечі розправляєм.
 І, виявляється, так мало треба нам,
 Щоб ми раділи вічним небесам!

МІСТОЧКИ

Не зруйнуй у дитинство місточок:
 Там мамина пісня звучить,
 Казок дідусевих віночок,
 Бабуся, що завжди не спить.
     Там сни, у яких ми літаєм
     І острах від звуків нічних.
     Для себе світи відкриваєм,
     Дивуючись безлічі їх.
 Не зруйнуй до юності місточка.
 Бо кується дружба вірна там,
 Проростають мужності росточки
 І кохання відкривається Сезам.
     Лиш для нас там сонце, місяць, зорі...
     Життя здається, як веселий сміх!
     Там мрії всі рожеві і прозорі,
     Немає меж, де правда, а де гріх.
 Не розламай місток у зрілу пору:
 Там голоси дзвенять твоїх дітей.
 Ти поспішаєш, мов встромив хто шпори
 В твої боки, аж серце рветься із грудей.
     Будь обережний із місточком в старість:
     По нім приходить мудрість золота,
     Несуть онуки усмішку і радість,
     А пам'ять у минуле поверта...

ЗАГУБЛЕНІ ПЕРЛИНИ

Мчить галопом життя, з під копит відлітають дернини,
І на повнім скаку пролітаємо повз головне:
Залишаються десь на узбіччі честь, гордість і совість

людини,

І лише курява піднімається ген до небес.
Зупинитись на мить, позбирати загублені перла,
Передати той скарб діточкам і онукам своїм,
А отой пил і бруд змити водами й насухо стерти,
Щоб лишилися лиш перли в душах людських осяйні.

СНІЖИТЬ

Нарешті сніжить...
Морозець Водохресний міцніє,
На деревах поблискує іній
І ставок, наче люстро, блищить.
Вийду я за поріг –
Свіжий подих наповнить легені.
Пролітають сніжинки маленькі
І лягають тихенько до ніг.
Забіліє навкруг,
Вкриє землю пухке покривало...
Звичне все раптом казкою стало
Під блакиттям небесних хоругв.

*****

Підкова місяця от-от впаде із неба!
Вона б і впала, та зависла на вербі.
Гойдається у вітах, наче так і треба.
Сховавшись від зірок ген-ген у далині.
Шепочуться зірки у віковичній тиші,
Стривожено зорять, знервовано тремтять.
Такі далекі, сяючі і чисті
Мов вічні смолоскипи мерехтять.
Шукають місяця, свою шукають пару,
А він у піжмурки загрався, як дитя...
Настане ранок, і зірок отару
Він пожене через Чумацький Шлях.

*****

Я намалюю ранок. Я намалюю подих,
 Легенький дотик пензля, що проганяє ніч.
 Несміливий промінчик ще не з'явивсь на сході.
 Та він вже починає творить казкову річ.
     Несміливий промінчик ледь доторкнувся неба
     І темрява шугнула ховатись по ярах.
     Потягуються сонно в ранковій млі дерева,
     Листку шепче листочок, що бачив він у снах.
 Я намалюю зорі. Я намалюю вічність,
 Далеке мерехтіння незвіданих світів.
 Гаптовану накидку яскравим чистим сріблом,
 Де виток не видно, не видно берегів.
     Космічною росою Чумацький шлях іскриться
     І лютим буревіям росу ту не зсушить:
     Одна зоря зав'яне, нова заколосится
     І знову буде ясно із неба нам зорить.
 Я намалюю діток. Я намалюю радість.
 Премиле лопотіння ще з неумілих губ,
 Милі маленькі ручки, простягнуті до мами
 І неповторну ласку від материнських рук.
     Я намалюю щастя. З'єднаю воедино
     Легкий промінчик сонця і вічний блиск зорі,
     Ясний дитячий погляд зображу на картині
     І трепетно почую я твій щасливий сміх.

ЛІТО

Коротка літня ніч миттєво пролітає.
 Мине кілька годин - і ранок настає.
 Ось посвітлішав схід, зблякла зоря. Світає.
 І на краю землі з'явився сонця слід.
 Роса, немов кришталь, виблискує на травах
 І аромат п'янить від скошених лугів.
 І перепел заснув у вирослих отавах,
 Ховається туман внизу крутих ярів.
 І знов настане день турботно-трудівливий,
 Від спеки розімліють дерева і земля,
 Завихриться вітрець, літній пустун грайливий,
 Тихо зашелестить житами у полях...
 Згасає літній день, немов свіча воскова,
 У полі дід Макар пасе своїх телят,
 Спускається на землю чаклунка ніч бузкова
 І поспішають хлопці побачити дівчат.

НОКТЮРН

Тихий, теплий літній вечір
 Землю ніжно обійняв,
 Соловей в саду щебече,
 Задивились верби в став.

Зорі висипали рясно,
 Мерехтить Чумацький Шлях,
 Сходить місяць чисто, ясно,
 Ні хмаринки в небесах

Я пірну в імлу прозору,
 З диво-казкою зіллюсь,
 До рук твоїх, моя доле,
 Я губами доторкнуся.

Ніч чаклунка зачарує –
 Чари вип'єм ті до дна.
 Подих твій легкий відчую –
 Захмелію без вина.

Лише ти і я...нас двоє...
 Та ще місяць, мов вінець...
 Тиша, сповнена жагою
 І тремтіння двох сердець.

КОХАННЯ - ХВОРОБА

Кохання - це постріл,
 Кохання — це рана,
 Це - пазурі гострі
 І повна Нірвана.
 Кохання - хвороба,
 Що не має ліків.
 Це - щедрий дар Бога!
 І витівка біса.

Кохання - це крила
 І прірва бездонна,
 Солодка малина
 Й гірка беладонна.
 Кохання - це радість,
 Кохання - це мука,
 Незвідані далі
 Й кайдани на руки.
 Кохання - це пристрасть
 І розуму втрата,
 І, часто, як присуд.
 Жорстока розплата.
 Кохання - це простір,

Кохання - це клітка,
 Це - темрява ночі
 Й божественна квітка.
 Немає рятунку
 Ніде й ні для кого
 Від дивного трунку...
 Кохання - хвороба...

ВІЧНИЙ СТОВП

Розмова котиться спроквола
 Серед колег - учителів
 Про освітянський труд і школу,
 Про витрибеньки дітлахів.
 Заговорили за проблеми,
 Що обсідають освітян,
 За ті реформи - одноденки,
 Котрі засмічують життя.
 Що педагога може смикать
 Любий нахаба - бюрократ,
 Хоча його самого вчила
 Та ж сама освітянська рать.
 Так розмовляли і журились
 І не помітили коли
 До гурту їхнього притиснувся
 Учитель мудрий і старий.
 Він мовчки все оте послухав
 І, усміхнувшись, так сказав:
 Діти, не падайте ви духом,
 Бо ця проблема не нова.
 Одне лише ви зрозумійте
 І пам'ятайте все життя,
 Що педагог - це стовп одвічний,
 Який дає людям знання.
 Навкруг стовпа бродє худоба:
 То лапу песик задере,
 То бараняка чуха лоба,
 Свиня бочину подере...
 Отак було завжди і буде,
 То ж не журіться і не скніть:
 Худоба розбрєдеться всюди,
 А отой стовп завжди стоїть.

ДИТИНСТВО

Півстоліття пройшло, а здається неначе учора
Я з'явився на світ, цей тривожний і радісний світ.

У краю полуниць, де навкруг чистота світанкова,
Де прозора блакить і вишень фантастичний розквіт.

Десь дитинство моє з трав збиває росу босоного.

Тепле п'є молоко з під корови, пахуче й смачне,

Підніма куряву на розпечених сонцем дорогах

І, набігавшись вдень, сяде їсти до столу й засне.

Там санчата летять із гори в снігові кучугури,

І веде у лісок до Великого ставу лижня,

Там тікають із криком, самокат мій побачивши, кури,

І пасу я корів, ухопившись за гриву коя.

Десь із друзями там я купаюся до посиніння

І сорочкою ловимо в рівчаку по дощу карасів,

Укладаємось спати на духмяне, як чай, свіже сіно

На горищі хліва, де корова зітхає у сні...

Десь це поруч усе, хоч закутане в срібний серпанок!

Прокручу я у пам'яті знов незабутній цей фільм:

На екрані життя знову бачу життя свого ранок

І в півсотні років відчуваю себе молодим.

ОСІНЬ

Набридливи осінній дощ

Рахує підопріле листя.

Вітер, немов злякався чогось,,

То розженеться, то зависне.

Звисають хмари із небес

І по землі волочать коси...

День якимось так раптово скрес...

Така нудна, похмура осінь.

Та раптом сонце з висоти

Розсуне ці свинцеві хмари

І все навколо заіскрить,

Немов картина різнобарвна.

Всі кольори сипнуть у світ!..

Я широко розкрию очі –

Такий казковий диво цвіт!

Така прекрасна, світла осінь!

СОН У КУПАЛЬСЬКУ НІЧ

У купальську ніч із кумом довгенько сиділи,
 Вино стара смакували, гарно гомоніли.
 Як додому повертався почало сіріти.
 То ж вирішив я домашніх рано не будити.
 У сінник звернув порога, там ковдра й ряднина
 Й аромат неперевершений лугового сіна.
 Розтягнувся на ряднині - гарно, тихо, свіжо!
 Соловей своїй дружині щось співає ніжно...
 Мов на крилах загойдала його пісня мила,
 Я заснув. Чудне тим ранком купальським наснилось.
 Бачу себе не удома, не на Україні,
 А ходжу в якомусь місті, що на Москівщині.
 Роздивляюсь по базару - грають гармоністи,
 І тут мені захотілось страшенно поїсти.
 Між крамницями блукаю у людей питаю:
 - Де тут можна з'їсти сала, я по нім скуचाю.
 Вони мені: - Хахол, слишиш, в Малоросі сало,
 Это еда хахляцкая, у нас его мало.
 Ми кушаєм щі, картошку, гречневую кашу
 І вас, хахлов, очень любім, менших братьев наших.
 Я кажу їм: - Ой дякую, кацапчики милі.
 Буду їсти щі і кашу, бо я Зголоднілий!
 -Ти пошто нас кацапамі обоз вал, муділа?
 Ми - русскіє! Чему только в школе вас учілі?
 А я їм: - Ви ж малоросом мене називали,
 І коли «хахол» казали теж не ображали,
 От чомусь і захотілось вас ніжно назвати
 Кацапами. Чи не можна, брате?
 Тут такий піднявся галас: - Да он же Бандера!!!
 Націоналіст недобітий!!! - і на мене! Леле!!!
 Як побіг я звідти прудко - так не біг ніколи.
 Замелькали обіч мене ліси, річки, поле...
 Скільки біг - того не знаю, бачу , прямо - море,
 А від моря, скільки видно - гори, гори, гори...
 В горах чабани отари овець випасають,
 А в долинах жито сіють, виноград збирають.
 Прислухався - димок поруч ароматний в'ється,
 Шкварчить м'ясо апетитно, шашлик аж сміється.
 Чую - повно в роті слини. Іду до мангалу,
 Мені шампур дають в руку, неначе чекали,
 А у іншу рум'яного дають чебурека...
 Я господарям вклонився: - Дякую, абреки.
 Ми які тобі абреки? - гримнуло зусюди, -

Ми грузини, ми чеченці, ми - Кавказу люди!
 Підхопилися на ноги, руки до кинджалів!..
 Я на місці як підстрибнув, та звідти як вжарив!
 Біг - назад не оглядався (а що мав робити?),
 ачу - я уже в пустелі, захотілось пити,
 І, на щастя, за барханом колодязь з'явився,
 Коло нього видно юрту - хтось отаборився.
 Побачили мене люди, принесли водиці...
 Пив я довго, пив я спрагло, аж поки напився.
 Тільки спрагу вгамував я чистою водою.
 Дивлюсь, несуть мені плову на таці, з горою!
 Ледь не плачу я від щастя, людям тисну руки,
 Кажу: - Дякую сердечно, любі мої чурки!
 Де й поділися усмішки, в очах блиск холодний:
 Ти навіщо нас образив, собако безродний?
 Та нагайкою на мене як змахне старійший!
 Я на ноги і тікати звідтіля скоріше...
 Пролітали мимо мене чужі краєвиди,
 Коли бачу - попереду вже Софію видно.
 Зупинився на Хрещатім - навкруги все рідне!
 Те, що пережив до цього починає бліднуть.
 До Парламенту прямую, у серце держави.
 Ось виходять депутати - справні, моложаві.
 Я до них: - здорові будьте, обранці народні!
 Так приємно бути поруч із вами сьогодні!
 Не потрібні мені гроші, чи якісь гостинці:
 Це прекрасно відчувати, що ми - українці!
 Переглянулися слуги: - Ето што, прікол?
 Чево хочет от нас етот усатий... хахол?
 В мене ноги підігнулись, світ замерехтів,
 Я за голову схопився і... на сіні сів.
 ...У селі півні співали, пахло полином...
 Все, що я устиг побачить, було тільки сном?..

* * * * *

Ви - сіль землі. З палаючої хати
 Ви винесете мужа і дітей,
 Ви на скаку зупинете летючих.
 Як вихор, неосідланих коней.
 За вами чоловік, як за гранітом,
 За вами діти в спокої й теплі,
 Без вас життя не можна порадіти,
 Без вас ми не помітні і малі.
 Ви - сіль землі! Високе слово мати,

Дружина, подруга, кохана - все це ви.
 Нам честь висока вам пісень співати,
 Любити вас, жаліти, берегти.
 Тож дай вам Бог ніколи не страждати,
 Нехай для вас співають солов'ї.
 Вас не можливо ніжно не кохати.
 Ви - сіль землі й окраса ви землі!

ЖІНКА

Які можна знайти слова,
 Щоб змалювати образ жінки?
 Погодьтеся - тема не нова,
 Але не пізнана, як Вічність.
 Звернувся я до древніх книг,
 В котрих тисячолітня мудрість,
 Та не знаходив слів отих
 Серед догматів заскорузлих.
 Як можна жінку оцінить,
 Коли це річка повноводна,
 Яка то тихо хлюпотить,
 То каменів зсуває тонни.
 Коли це лагідний вітрець,
 Що враз переростає в бурю,
 Коли це ніжний промінець,
 Або всенищучий Везувій.
 Створіння ніжне і крихке,
 Що перетворюється в крицю.
 То це беззахисна газель,
 То мужня і жорстка тигриця.
 У неї сила є якась,
 Що ще науці не підвладна.
 І, парадокс - вона слабка,
 Але це сила, а не вада.
 Як можна встояти від чар.
 Котрі у голосі й поставі,
 Коли на серце сиплють жар
 З очей іскриночки лукаві.
 Коли синонімічний ряд
 Не може слів всіх об'єднати?
 Жінка - це вічне почуття,
 Це - Космос, це - Життя, це - Мати!

ГОРДІЄНКО

Проклятий... Проклятий... Закутані у ризи
 З кадилами роздмухними попи
 Анафему наводять на людину,
 Що виклик кинула Петрові на віки.
 Горить Батурин - гетьманська столиця,
 Пливають по Сейму жертвенні плоти.
 Іржею узялась козацька криця,
 Та вже у відступ спалені мости.
 На попелищі Меншиков гуляє,
 В очах застигла люта каламуть –
 «Ізменніков презрених» усмиряє
 І в Сейм струмки кривавії течуть.
 Слухняні батюшки свою зробили справу,
 Їм кинута по тридцять срібників,
 І вже кричить захмелена орава
 Із вірнопідданих зхолусених хохлів:
 - Ізменнік! Вор! Іуда нечестівий!
 Да как он мог, неблагодарний хам!
 Невежа і холоп спесівий –
 Єму вєдь благоволил САМ!!!
 І верещать, затыгуючи пута,
 І лижуть чобіт, лізучи в ярмо,
 Бо знають, що чекає помста люта,
 На яку здатне царственне «дерьмо».
 Кому співаються хвала і дифірамби?
 Тому, хто сина наказав убить?
 Хто змусив козаків зводити дамби
 І стримати не міг гріховну хіть?
 Хай би москаль співав хвалебні оди –
 Це можна зрозуміть - великорос!,
 А ви, хохли, це робите із моди
 І слід Петра цілуєте в засос.
 Що він вам Дав? Віконце у Європу?
 Страшна брехня! В Європі ви жили!
 Ваших братів кістки лежать в болоті,
 На них палаци царетвенні звели!..
 А ви!.. Ех ви!.. - І похилились плечі
 У кошового Низових орлів.
 У очі глянув гетьманські старечі –
 Там біль і розпач... і не треба слів.
 ...Уже позаду ген Переволочна,
 Вдалось відбитись від Петрових псів,
 Немає вороття назад, це точно...

Ступає кінь вже по чужій землі.
 Оглянув на Дніпро... Сльоза скотилась
 Й на мить якусь лягла на очі ніч –
 Там, за порогами, Ворожа злая сила
 Спалила й зруйнувала рідну Січ.
 Простити? Ні! Ще буде люта січа!
 Ще вернемося воювать Петра!
 Дістанемось Бендер, зберемо віче
 І гетьман...гетьман... гетьман догора.
 В останній час здоров'я підкосилось
 І в'не гетьман, в'яне на очах.
 Щодень помітно, як втрачає силу,
 Як важча подих, слабшає рука.
 Була між ними ворожнеча люта,
 Та об'єднала спільна їх мета.
 Образи всі по-рицарськи забуто,
 Бо У країна для обох свята.
 Та гетьман помирає... Хто заміне?
 Продовжить справу визволення хто?
 Небіж? Та ні, йому добро потрібне,
 Що з гетьманом прямує за кордон.
 Можливо Орлик, генеральний писар?
 Недарма в гетьмана він правая рука:
 Розумний, вольовий, шляхетний лицар.
 Авторитетний на Низу і у полках...
 Кость Гордієнко думу таку думав,
 Йдучи із України до Бендер.
 Свою Вітчизну покидав із сумом:
 Чи ж вернеться назад, до рідних верб?
 Він спробує із Орликом - не вийде...
 Осяде у турецькій стороні.
 До днів останніх не забуде кривду,
 Що було завдано Вкраїні при Петрі.
 Гордий орел відмовиться від клітки,
 Нехай та клітка навіть золота...
 Йому Вкраїна у душі боліла,
 Вітчизна поневолена Свята.

****

Лежать останки у степах херсонських
 Нескореного духом ватажка,
 А над Вкраїною вже вільне світить сонце,
 Пора свободи в рідний край прийшла.
 Не дочекався він цієї миті,

За що життя на плаху положив,
 Та знаю : кошовий на білім світі
 Недарма вік відміряний прожив.
КРУГООБІГ ЛЮДИНИ В ПРИРОДІ
 Народжується в світ людина,
 У цей бурхливий, неспокійний світ.
 Яка її чекає днина?
 Якої висоти політ?
     Зростає. Бавлять тато й мама,
     Казки розказує дідусь.
     Попереду - шкільна програма,
     А далі - технікум чи вуз.
 І ось «на старт!» дано команду.
 Працює важко чоловік,
 День в день і вечором і ранком
 «Кує» копійку у цей вік.
     Собі знаходить вірну пару
     І вже з дружиною удвох
     Ще більш дають в роботі «жару»,
     Тепер уже й для діточок.
 Зростають діти. Більше треба
 Для них уваги і грошей:
 У школу - на шкільні потреби
 І масу різних ще речей.
     Навчатися до інститутів
     Дітей відфавить чоловік,
     І буде вже зі шкіри пнутись
     Час навчання із року в рік.
 Аж ось закінчать діти вузи,
 Свої сімейства заведуть
 І вже і дітям і онукам
 Потрібно буде підсобнуть.
     А час іде...Та ні! Він мчитьсья.
     Здоров'я з тіла утіка...
     Настане час зовсім спиниться,
     Бо доля у людей така.
 Отак в трудах весь вік минає,
 По-людськи й раз не відпочив:
 Спершу дітей на ноги ставив,
 Потім на онучат робив...
     А сам про себе чи подумав?
     Та ні, все ніколи було...
     І вже без поспіху та з сумом
     Несуть людину за село/

ЛЕГЕНДА ПРО КОНЯ

Іван коника тримає
 Вже не один рік,
 В селі людям підсобляє,
 Має певний зиск:
     Кому сіна з косовиці,
     А комусь дровець
     Привезе, не поліниться
     Іван - молодець.

Та ніхто й ніщо не вічне
 На святій землі –
 Упав коник на узбіччі
 І не встане, ні.

Іван бігає навколо:
 - Конику, вставай!
 Б'є із розпачу у поли:
 - Слухай, не вмирай!

- Викликав ветеринара,
 Той став, подививсь:
 - Як до вечора не встане,
 То, вважай, одживсь.
     Йому вже не допоможеш.
     Поклич різника,
     Здаси м'ясо, то хоч буде
     Копійка яка.

Сльози у очах Івана,
 Жаль йому Сивка:
 - Ну, раз так, Пішли у хату,
 Вип'єм первака...
     Пішли вдвох з ветеринаром
     Сивка пом'януть,
     Випити із горя чарку,
     Салом загризнуть.

А до коника надворі
 Свинка підійшла:
 - Уставай на ноги кволі,
 Бо біда прийшла.
     Пробіжить година - друга,
     Прийде Гнат-різник,
     То здере із тебе шкуру.
     Він до цього звик.

А твоє відправлять м'ясо
 В місто, в комбінат,

Там запхають у ковбаси,
Свіжий сервілат.

- Та не можу я устати,

- Сили геть нема...

І взялась допомагати

Сивому свиня.

Там смикнула, там підрила,

Якось підвела,

До паркана прихилила,

Сама відійшла.

Вийшов Іван із господи –

З радості присів:

- Ви дивіться, сивко ходить!

Коник мій ожив!

Ви, лікарю, не тікайте,

Додому не йдіть.

Сядьте в садку, почекайте

Та погомоніть,

А я з радості, що сталась.

Затію гульню,

І, щоб шашлику засмажить,

Заріжу свиню.

Часто так в житті буває

(Це прикро до сліз!):

Хто іншим допомагає

Сам йде на заріз.

ГОДИННИК

Сорок років відзначати

Заходивсь Василь.

Всіх сусідів, близьких друзів,

Кумів запросив.

Із нагоди ювілею

«Жахнув» кабана,

Відро вигнав самогону,

Накупив вина...

Друзі здравницю кричали

Василю три дні,

Танцювали до упаду,

Співали пісні -

Словом, все було, як треба.

Вдалася гульня.

По обіді, десь о третій,

Розбрелась рідня.

Іменинник захмелілий
 Ліг відпочивать,
 А в вівторок заходились
 Баланс підбивать:
     Майже вся посуда ціла,
     Та ще дивина-
     Невипитими zostались
     Дві пляшки вина!
 Мов лишилось все на місці,
 Аж господар в крик:
 Його золотий годинник
 Десь безслідно зник!
     Обшукали скрізь - даремно,
     Не можуть знайти.
     Радить жінка чоловіку
     В райвідділ іти.
 Та не зручно Василеві –
 Всі ж свої були,
 І, до того ж, не казенну –
 Самогон пили.
     Впливе цей факт на гору –
     Прибайбарять штраф,
     А Василь же у пошані,
     Не якийсь простак.
 То ж вирішив на пораду
 До попа піти,
 Бо ж хто в селі може людям
 Ще допомогти?
     Прийшов Василь
     І батюшці усе розказав.
     - Як годинник повернути?
     В розпачі спитав.
 - Це проблема - не проблема, -
 Відповів отець,
 Запроси всіх, хто був в тебе,
 Знов на холодець,
     Наливай гостям по чарці
     І запам'ятай –
     Десять Заповідей Божих
     Уголос читай.
 Як «не укради» читати
 Ти тільки почнеш,
 Той, хто викрав годинника,
 Голосно ікне.

І припреш ти злодіюку
 Зразу ж до стіни:
 Він не зможе відхреститись
 Ніяк від вини.
 Тиждень десь минув по тому.
 Посеред села
 Якось батюшка стрічає
 В обід Василя.
 - Чи годинник ваш знайшовся?
 У того спитав.
 - Та знайшовся, вам дякуючи, -
 Василь відказав.
 - Як порадили ви, отче,
 Я так і зробив:
 Влаштував знову застілля,
 Гостей запросив.
 Не скупився - їсти - пити
 Щедро пригощав,
 І Заповіді, як казали,
 При цьому читав.
 Та не встиг дійти до місця
 Де «не укради»,
 Як мені, мов хто у спрагу
 Дав ковток води:
 Прочитав лиш, що «з чужою
 Не прелюбодій»,
 І відразу ж пригадав,
 Де годинник мій.

ЛЮСТРА

У подружжя є будинок - новий і просторий,
 Прикрашає стіну килим, скрізь на вікнах штори.
 Та у залі вже давненько не красує люстра,
 Шкряба жінку за серденько: в хаті наче пусто.
 То ж зібралися в неділю, з'їздили у Гадяч,
 Вибрали такий світильник - сусідам на заздрість!
 Приїхали вже пізенько, хазяйство владнали,
 Повечеряли скоренько, спати полягали.
 Чоловік приліг у ліжко, жінка ж теребиться:
 Все на люстру поглядає, чогось їй не спиться.
 Підійшла до чоловіка: - Не можу заснути,
 Все думаю, як з люстрою мусить зала бути.
 Не чіпляй, а хоч приміряй, а я подивлюся
 І тоді уже спокійно спати укладуся.

Чоловік їй каже: - Завтра все, як слід зроблю,
 Ну а зараз вже ніч темна, не мішай, я сплю.
 Та ще той не народився, хто б міг зупинити
 Жінку, що бажання хоче своє вдовольнити.
 То ж встав з ліжка неборака в майці і в трусах,
 Пересунув у центр зали із кухні стола,
 На стола стільця поставив, на п'ядестал вліз,
 Узяв люстру і до стелі у руці підніс.
 Поки він робив цю вправу верхи на стільці,
 Виглянуло грішне тіло з сімейних штанців.
 Ну а жінка ради жарту (біс штрикнув у бік)
 Це побачила, і пальцем за те грішне - смик!
 З несподіванки сердега гепнувся униз,
 Розлетілась нова люстра морем скляних бризк!
 Жінка мало не зомліла: руки до чола,
 Тільки: - Що це ти накоїв! - сказати змогла.
 Чоловік до стелі очі тільки підійняв,
 Похитав лиш головою і таке сказав:
 - Я не знаю, як це сталось - не звезду я дум,
 Та зі стелі мене вдарив електричний струм!

РЕЦЕПТ

На прийом до терапевта потрапив Василь.
 Той обстежив і рецепта хворому вручив.
 Не потрапив до аптеки в той день пацієнт,
 Бо боліти перестало в нього в цей момент.
 Та на другий день болячка знов своє бере,
 Кривиться Василь від болю, мало не реве.
 Взяв рецепт і до аптеки почимчикував.
 Папірця дав у віконце, сам чекати став.
 Фармацевт взяв документа, покрутив в руках:
 -Я не можу розібратись у оцих крючках.
 Бачу лікаря печатку, та стандартний бланк...
 Може, знаєте ви назву ліків на словах?
 Лиш стенув Василь плечима: - Звідки ж знать мені?
 А цей час в аптеку входить лікар на поріг.
 - Ой, як добре, - кинувсь хворий, - що сюди зайшли!
 Подивіться, що в рецепті написали ви?
 Терапевт узяв у руки вчорашній «шедевр»,
 Подививсь його на світло, навіщось потер.
 Сказав: - Почерк бачу свій тут, печатка моя...
 А, скажіть, коли його вам виписував я?
 - Та учора ж, - Василь каже, - десь о цій порі.
 Лікар усміхнувся: - їй Богу, ви якісь чудні.

Треба ж вам було учора мене запитати,
Які ліки я збирався для вас приписати.

БАЙКА ПРО ДРУЖБУ

Жили сусідами Баранчик і Цапок,
Не лаялись -- мирилися й дружили;
Бігали разом на некошений лужок,
Травичку скубли, сонечку раділи.

Раз капустянку десь знайшов Цапок,
Не з'їв її, а переніс в хатину,
Поклав у сітку і повісив на гвіздок —
Нехай чекає на морозну днину.

А у Баранчика знайома завелась
В сусідньому з хатиною обійсті
Овечка. Лобуряка закохавсь!
Далеко стало чути його пісню.

Та молодичка та іще була:
Ні не пісні від Барана потрібні —
Десь зойкнула, десь сльози пролила
І вже дзвіночок є на шиї срібний.

Отак крутила нашим Бараном,
Що той для неї ладен все зробити:
Два рази потайки ганяв за буряком
В город сусідній - дамі догодити.

Та урожай зібрали восени,
Баран не може дефіцит дістати.
Овечка ж вимагає дивини,
Погрожує геть Барана прогнати.

Йде тонкорунний до братка Цапка,
Прохає в борг у того капустину,
Клянеться, що віддасть вже до Різдва,
Бо ж треба вдовольнити свою перлину!

Цапок пом'явся, та таки піддавсь.
На умовляння дорогого друга.
Баран з капустою до милої примчавсь:
Мовляв, дивись, для тебе все, подруго!

Овечка капустину з'їла ту,
Струснулася, від щастя потягнулася,
Хвоста лиш показала Барану
І остаточно від коханця відвернулася.

Як високо Баран той не стрибав,
Щоб привернути милої увагу,
Яких пісень їй тільки не співав
Все скінчилось, йому дали відставку.

А в нашого Цапка у цей же час
З'явилась пасія з козячої породи:
Струнка, красива в профіль і анфас,
Окраса для довкілля і природи.

Отут би й капустинку піднести,
І милій в ушко щось приємне мекнуть.
Так той же, клятий, Господи прости,
Ніяк свій борг капусти не поверне!

Уже Цапок йому дзвонив - дзвонив,
Нагадував про борг зранку і з ночі,
При свідках вголос докоряв – страмив
Баран же тільки геть відводить очі.

Розбилась дружба, наче келих, на друзки,
Вже не спілкуються, давно не розмовляють,
І не задумуються барани й цапи –
Вони себе від цих проблем втрачають.

Один, як цап, довіривсь барану,
І пізно роздививсь, кому повірив,
Хоч чув не раз пригоду не одну,
Що барану цьому не треба йняти віри.

А інший вперто й далі «баранить»,
Шукає отаких цапків плохеньких.
Щоб, по можливості, їх легко «обцапить»,
Використовуючи різні витребеньки.

Яка ж мораль у всій пригоді цій?
Вона проста і знана всіма нами:
Щоб не вестись на слово баранів,
Не треба бути повними цапами!

БУДЯК

Маленьке зернятко якась згубила пташка
Між сливою і вишнею в садку.
Не зайняла його ні мишка, ні мурашка:
В землі знайшло поживного сочку,
Пустило корені і стебельце поволі
Над травами здійматись почало,
Підносило угору віти кволі,
Та розвивалося, міцнішало, росло.
Спочатку з травами сусідніми ділилось
Водичкою, що падала дощем,
Всіма поживами, що в ґрунті розчинились,
Промінням сонячним, ясним погожим днем.
Та час ішов, стебло вбиралось в м'язи,
Лапате листя укривали колючки...

Стала рослина почуватись князем
 Серед низенької садової трави.
 Вже розпускає по землі коріння
 І у сусідів соки відбирає,
 Навколо себе все вкриває тінню,
 Вчорашніх друзів на страждання прирікає.
 Не чує ні благань ні умовляння,
 Ніхто не може підступитися ніяк:
 Уже його виконують бажання,
 Бо колючками всім погрожує Будяк.
 Крикнув на вишню, покивав на сливу,
 Вколів колючкою руденького kota.
 Такий весь нетерпимий і дражливий
 Усіх прохожих зачіпати став.
 Проходив якимось по садку господар,
 Тримаючи в руках гостру косу,
 Ударив нею Будяка під корінь –
 І полетів колючий у росу.

****

Отак і між людьми часто буває:
 Живе собі звичайний чоловік,
 Нікого із сторонніх не чіпає –
 Здається, проживе так цілий вік.
 Та трапиться якась «крута» посада,
 Чи грошики у руки упадуть -
 І вже людину зовсім не пізнати,
 Міняється її єство і суть.
 Але мораль тут зовсім не у тому,
 Що в багатьох зіпсована душа,
 А в тім, що є у кожного удома
 На цей випадок гостра коса.

ДОЩОВИК

У лісі, у густім тіньочку
 Натикалось ряшененько грибів:
 Лисички виглядали з під листочків,
 Поруч жила сім'я боровиків.
 Опеньки обжили пеньки трухляві,
 Піддубники тулились до дубів...
 Ходили в гості, мирно спілкувались
 І слухалися старшеньких грибів,
 Бо так заведено було у тій грибниці.
 Що кожен мав обов'язок якийсь:

Для колективу мусив потрудитись,
Хоч ти крутий гриб, а чи рядовий.
Якщо ж обов'язки свої хто забувався
Й виконувати їх переставав,
Йому гриби нагадували старші,
Щоб носа дуже той не задирав:
Бо ж в них одна грибниця спільна в лісі,
І щоб вона не зникла, а жила.
Повинна бути певна дисципліна –
Спершу - обов'язки, а потім вже - права!
Роками так було. Всі позивали,
Що головний у гурті - Боровик,
Аж поки не з'явився якомсь скраю
Грибниці прийшлий і нахабний Дощовик.
Спершу тримався скромно й непомітно,
Мов біла кулька, чиста і м'яка,
Хвалили Дощовик його сусіди,
Подяку мав і від Боровика.
Та якомсь сталося, що громадську роботу
Не виконав - на свайбі десь гуляв –
А Боровик якраз іде напроти
І щось не лагідне Дощовику сказав.
Що стапось тут! Став сірим від образи
Той Дощовик (хоч сам і не правий!),
Боровикові повторив три рази
Про те, що він трудяга ще ого-го який!
Губи підтіг, надувся, відвернувся
Від друзів, від сусідів від усіх.
Сам у собі від гордості замкнувся,
Дихає важко, як ковальський міх.
Місяць пройшов, помалу уляглося...
Ніхто не гомонить з Дощовиком,
Самотність йому щастя не приносить.
Запікся, став коричневим грибом.
Із дуба жолудь якомсь обірвався
Й Дощовикові на голівку впав
Коричневий туман лише піднявся...
Був гриб, як гриб, а порхавкою став.
Мораль така у цій сумній пригоді:
Носа занадто не потрібно задирати.
Щоб між людей, як отой гриб в природі,
Пустою порхавкою, не дай Боже, стати.